

Alexandru ZUB

NICOLAE IORGA ANIVERSAT LA BOTOȘANI (18 Iunie 2015): SECVENȚĂ MEMORABILĂ

Cuvinte - cheie: *Botoșani, Nicolae Iorga, Muzeul Județean Botoșani, Asociația Culturală „Nicolae Iorga” - Botoșani, Premiul Național „Nicolae Iorga” - Botoșani, simpozion, program comemorativ viitor.*

În ultimii ani, am avut satisfacția de a lua parte la manifestările organizate, în Botoșani, cu ocazia decernării Premiului „Nicolae Iorga” unui studios al trecutului românesc. Este un premiu semnificativ, care face pandant firesc cu Premiul Național „Mihai Eminescu”, atribuit de aceeași comunitate mereu sensibilă la valorile istoriei și culturii noastre.

De astă dată, la 18 iunie 2015, fiind vorba de ziua natală a „Botoșăneanului” Nicolae Iorga, festivitatea decernării premiului s-a extins, legitim, într-o suită de comunicări pe teme diverse, de istorie mai veche sau mai nouă, contribuții ce ar merita, evident, să intre curând în circuit academic. Înainte de a le menționa, este locul să observ că noua serie de manifestări se plasează în bună continuitate cu edițiile anterioare, nu mai puțin de o duzină, în amintirea lui N. Iorga, spirit tutelar, inegalabil, rămas în amintirea localnicilor ca figura cea mai ilustră, după cea a lui Mihai Eminescu, cel născut cu două decenii mai devreme și impus pentru totdeauna în conștiința publică. În scurta alocuțiune introductivă, rostită cu acest prilej, în somptuoasa clădire a Muzeului de Istorie, am socotit oportun să fac o analogie tocmai între aceste figuri, ambele de o pregnanță unică, sesizată ca atare, mai ales în partea locului, în acel „*septemtrion*” moldav care a contribuit nespus de mult la afirmarea spiritului românesc.

Casa Memorială „Nicolae Iorga”, condusă până de curând de profesoara Violeta Budăi - Damaschin, președinta Asociației respective, are acum un tânăr și destoinic muzeograf, George Arhip, care a și făcut prezentarea convenită, pentru un public compus îndeosebi din elevi și cadre didactice, cu sublinieri ce denotă o deplină inițiere în materie, cu elemente noi, furnizate anume de familia Cărturarului.

Simpozionul de la Muzeu a inclus mici alocuțiuni protocolare sau introductive, din care s-a putut reține preocuparea instituției în cauză de a diversifica manifestările, pe linia manifestării științifice, ca și privitor la expresia publică, subminată adesea de excesul birocratic din administrație. Profesorul - academician Andrei Pippidi, nepot al marelui savant și președinte al juriului, a spus preambular ce se cuvenea pentru o justă plasare a evenimentului pe agenda academică.

Noul director al Muzeului, d-r Aurel Melniciuc, i-a salutat pe oaspeți și a enunțat liniile de program ale zilei, a doua din complexul dedicat lui Nicolae Iorga. Precizări de amănunt asupra noii secvențe a făcut profesoara Violeta Budăi - Damaschin, pensionată recent de la Casa Memorială „Nicolae Iorga”, însă continuând a servi

la Casa Memorială „Nicolae Iorga”, însă continuând a servi pensionată recent de la Casa Memorială „Nicolae Iorga”, însă continuând a servi de amănunt asupra noii secvențe a făcut profesoara Violeta Budăi - Damaschin, inițiere de program ale zilei, a doua din complexul dedicat lui Nicolae Iorga. Precizări Noul director al Muzeului, d-r Aurel Melniciuc, i-a salutat pe oaspeți și a enunțat justă plasare a evenimentului pe agenda academică.

Simpozionul de la Muzeu a inclus mici alocuțiuni protocolare sau introductive, inițiere în materie, cu elemente noi, furnizate anume de familia Cărturarului. compus îndeosebi din elevi și cadre didactice, cu sublinieri ce denotă o deplină muzeograf, George Arhip, care a și făcut prezentarea convenită, pentru un public Budăi - Damaschin, președinta Asociației respective, are acum un tânăr și destoinic Casa Memorială „Nicolae Iorga”, condusă până de curând de profesoara Violeta afirmarea spiritului românesc.

partea locului, în acel „*septemtrion*” moldav care a contribuit nespus de mult la tocmai între aceste figuri, ambele de o pregnanță unică, sesizată ca atare, mai ales în somptuoasa clădire a Muzeului de Istorie, am socotit oportun să fac o analogie în conștiința publică. În scurta alocuțiune introductivă, rostită cu acest prilej, în Mihai Eminescu, cel născut cu două decenii mai devreme și impus pentru totdeauna inegalabil, rămas în amintirea localnicilor ca figura cea mai ilustră, după cea a lui edițiile anterioare, nu mai puțin de o duzină, în amintirea lui N. Iorga, spirit tutelar, locul să observ că noua serie de manifestări se plasează în bună continuitate cu merita, evident, să intre curând în circuit academic. Înainte de a le menționa, este comunicări pe teme diverse, de istorie mai veche sau mai nouă, contribuții ce ar Nicolae Iorga, festivitatea decernării premiului s-a extins, legitim, într-o suită de De astă dată, la 18 iunie 2015, fiind vorba de ziua natală a „Botoșăneanului” și culturii noastre.

„Mihai Eminescu”, atribuit de aceeași comunitate mereu sensibilă la valorile istoriei Botoșani, cu ocazia decernării Premiului „Nicolae Iorga” unui studios al trecutului În ultimii ani, am avut satisfacția de a lua parte la manifestările organizate, în

Cuvinte - cheie: *Botoșani, Nicolae Iorga, Muzeul Județean Botoșani, Asociația Culturală „Nicolae Iorga” - Botoșani, Premiul Național „Nicolae Iorga” - Botoșani, simpozion, program comemorativ viitor.*

NICOLAE IORGA ANIVERSAT LA BOTOȘANI (18 Iunie 2015): SECVENȚĂ MEMORABILĂ

Alexandru ZUB

instituția, cu fervoare, iar prin aceasta un complex program restitativ și memorial. Cuvinte de salut, din perspectiva unor așezăminte locale de cultură, au rostit profesorul Dănuț Huțu (Direcția de Cultură) și Traian Apetrei (Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani), iar actorul Cezar Amitroaei a reconstituit cu har unele episoade din ședințele Camerei Deputaților, imitând glasul și gesturile lui N. Iorga, Marele Tribun, atunci (9 decembrie 1919 și 6 martie 1920) în culmea gloriei. Într-o asemenea alocuție, el sublinia marele valori ale națiunii, pe linie etnopedagogică, pentru a formula un îndemn mereu actual: „*este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

Să reamintim, în loc de concluzie, folosind anume programul manifestării, un gând afin al inegalabilului N. Iorga: „*Între frânturile unui neam, cultura poate statornici legături ce nu se văd și nu se pot împiedica*”. Iar cultura, oricât de vastă în orizonturi, numai națională poate fi.

O manifestare atât de amplă nu se preta, desigur, la concluzii finale. Ea a permis, totuși, prin specialiștii implicați (Violeta Budăi - Damaschin, d-r Aurel Melniciuc) și îndeosebi invitatul de onoare Andrei Pippidi, formularea unor linii de program pentru viitor și a unor îndemnuri la adresa noii generații, cea chemată să continue și să valorifice ideile cuprinse în opera lui N. Iorga.

Să reamintim, în loc de concluzie, folosind anume programul manifestării, un gând afin al inegalabilului N. Iorga: „*Între frânturile unui neam, cultura poate statornici legături ce nu se văd și nu se pot împiedica*”. Iar cultura, oricât de vastă în orizonturi, numai națională poate fi.

Un gând rostit de acesta (Nicolae Iorga) în Parlament, după Războiul de Întregire, s-ar cuveni reproduș aici, ca un îndemn cu valoare perenă: „*Sunt convins că această țară cuprinde tezaure de energie imensă și sunt convins că această țară cuprinde o posibilitate de viață morală de neînchipuit. Să intre deci în mintea tuturor oamenilor care întrebuințează democrația altfel decât ca un steag de agitație electorală, ce fâlșăie în vânt înainte de alegeri și se bagă frumos în buzunar după alegeri, că este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

Un gând rostit de acesta (Nicolae Iorga) în Parlament, după Războiul de Întregire, s-ar cuveni reproduș aici, ca un îndemn cu valoare perenă: „*Sunt convins că această țară cuprinde tezaure de energie imensă și sunt convins că această țară cuprinde o posibilitate de viață morală de neînchipuit. Să intre deci în mintea tuturor oamenilor care întrebuințează democrația altfel decât ca un steag de agitație electorală, ce fâlșăie în vânt înainte de alegeri și se bagă frumos în buzunar după alegeri, că este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

Un gând rostit de acesta (Nicolae Iorga) în Parlament, după Războiul de Întregire, s-ar cuveni reproduș aici, ca un îndemn cu valoare perenă: „*Sunt convins că această țară cuprinde tezaure de energie imensă și sunt convins că această țară cuprinde o posibilitate de viață morală de neînchipuit. Să intre deci în mintea tuturor oamenilor care întrebuințează democrația altfel decât ca un steag de agitație electorală, ce fâlșăie în vânt înainte de alegeri și se bagă frumos în buzunar după alegeri, că este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

Un gând rostit de acesta (Nicolae Iorga) în Parlament, după Războiul de Întregire, s-ar cuveni reproduș aici, ca un îndemn cu valoare perenă: „*Sunt convins că această țară cuprinde tezaure de energie imensă și sunt convins că această țară cuprinde o posibilitate de viață morală de neînchipuit. Să intre deci în mintea tuturor oamenilor care întrebuințează democrația altfel decât ca un steag de agitație electorală, ce fâlșăie în vânt înainte de alegeri și se bagă frumos în buzunar după alegeri, că este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

instituția, cu fervoare, iar prin aceasta un complex program restitativ și memorial. Cuvinte de salut, din perspectiva unor așezăminte locale de cultură, au rostit profesorul Dănuț Huțu (Direcția de Cultură) și Traian Apetrei (Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani), iar actorul Cezar Amitroaei a reconstituit cu har unele episoade din ședințele Camerei Deputaților, imitând glasul și gesturile lui N. Iorga, Marele Tribun, atunci (9 decembrie 1919 și 6 martie 1920) în culmea gloriei. Într-o asemenea alocuție, el sublinia marele valori ale națiunii, pe linie etnopedagogică, pentru a formula un îndemn mereu actual: „*este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

I-a revenit subsemnatului misiunea, onorantă, de a pune în lumină unele elemente definitorii ale personalității evocate, la 144 de ani de la naștere și 75 de la tragicul asasinat, dublă ocazie de a trasa, fugitiv, conturul unei personalități fără seamă în modernitatea românească și poate inegalabilă în toată istoria noastră.

Prezentarea noului laureat, d-r Gheorghe Lazăr, cercetător la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București, i-a revenit profesorului Andrei Pippidi, care a ținut să pună preocupările acestuia, ca medievist și editor al celor două volume de *Documente privitoare la negustorii din Țara Românească* (Iași, 2013, 2014), în relație intimă cu o latură de seamă a operei marelui înaintaș. Mulțumind pentru atribuirea premiului, noul laureat a asigurat asistența că va continua să depună toate eforturile pentru ca exemplul marelui înaintaș să rodească mai departe.

Un gând rostit de acesta (Nicolae Iorga) în Parlament, după Războiul de Întregire, s-ar cuveni reproduș aici, ca un îndemn cu valoare perenă: „*Sunt convins că această țară cuprinde tezaure de energie imensă și sunt convins că această țară cuprinde o posibilitate de viață morală de neînchipuit. Să intre deci în mintea tuturor oamenilor care întrebuințează democrația altfel decât ca un steag de agitație electorală, ce fâlșăie în vânt înainte de alegeri și se bagă frumos în buzunar după alegeri, că este datoria tuturor să înceapă pregătirea neamului românesc și pentru acea viață morală care, singură, în cadrul material al reformelor indispensabile, poate să asigure viitorul la care avem dreptul*”.

Intervenții de un real interes, nu doar pentru publicul din sală, au făcut apoi laureatul însuși, comentând o prețioasă condică moldavă de „*milostenii și cheltuieli*”: profesoara Ioana Irimia, inițiatoarea unui concurs școlar online legat de figura Savantului; Gheorghe Median, d-r Dan Prodan, George Arhip, Oana Aioanei, Violeta Budăi - Damaschin.

O manifestare atât de amplă nu se preta, desigur, la concluzii finale. Ea a permis, totuși, prin specialiștii implicați (Violeta Budăi - Damaschin, d-r Aurel Melniciuc) și îndeosebi invitatul de onoare Andrei Pippidi, formularea unor linii de program pentru viitor și a unor îndemnuri la adresa noii generații, cea chemată să continue și să valorifice ideile cuprinse în opera lui N. Iorga.

Să reamintim, în loc de concluzie, folosind anume programul manifestării, un gând afin al inegalabilului N. Iorga: „*Între frânturile unui neam, cultura poate statornici legături ce nu se văd și nu se pot împiedica*”. Iar cultura, oricât de vastă în orizonturi, numai națională poate fi.

Cuvinte - cheie: *Botoșani, Nicolae Iorga, District Museum of Botoșani, Cultural Association „Nicolae Iorga” - Botoșani, National Prize „Nicolae Iorga” - Botoșani, symposium, commemorative program in future.*

**NICOLAE IORGA HAS BEEN CELEBRATED AT
BOTOȘANI (2015, JUNE 18): MEMORABLE SEQUENCE**

(Summary)

The author has presented the cultural - scientific manifestations on the occasion of Nicolae Iorga's annual celebration at Botoșani, on 2015, June 18.

The author has presented the cultural - scientific manifestations on the occasion of Nicolae Iorga's annual celebration at Botoșani, on 2015, June 18.

(Summary)

**NICOLAE IORGA HAS BEEN CELEBRATED AT
BOTOȘANI (2015, JUNE 18): MEMORABLE SEQUENCE**

Cuvinte - cheie: *Botoșani, Nicolae Iorga, District Museum of Botoșani, Cultural Association „Nicolae Iorga” - Botoșani, National Prize „Nicolae Iorga” - Botoșani, symposium, commemorative program in future.*